Зърнени и маслодайни култури

Моментно състояние в развитието на сектора в България

- През юни стартира прибирането първо на ечемика. Реколтата от ечемик се очаква да бъде по-висока от миналогодишната, като по данни на JRC-MARS, добивът може да достигне 4,14 т/ха. По-високи добиви се очаква и за пшеницата, където с увеличението може да се достигне до 4,64 т/ха.
- При рапицата по прогнози на европейските изследователски центрове - JRC-MARS се очакват добиви от около 2,91 т/ха, което е увеличение с 15% в сравнение с изчисляваните добиви от 2015 г.
- От началото на годината цените на всички зърнени намаляват, като през май 2016, цената на хлебна пшеница на място се е движела в рамките на 267 лв/т. При всички зърнени култури, второто полугодие се оказа с по-ниски цени отколкото първото, което показва натиска върху пазара от страна на огромното предлагане в настоящем.
- Очаква се изкупните цени в България да стартират от нива около 230 лв/т за фуражна пшеница и ечемик и около 250-260 лв/т за хлебна пшеница, с 12,5% протеин. Не е изключено, цената да се придвижи нагоре след края на жътвата, когато станат по-ясни глобалните резултати от реколтата.
- По-високи очаквания за цената има при слънчогледа, където цената да се задържи на нивата от 2015/16 година. В последните месеци върви отчетлив внос на слънчогледово семе, като внесените обеми слънчогледово семе могат да превишат 100 хил.т. Добрата цена на слънчогледовото олио спомага за тези тенденции.

Очаквания за развитието на производството и търговията със зърнени и маслодайни

- Предвижданията за глобалното предлагане на пшеница на USDA са за повишение с 2% в сравнение с пазарната 2015/16. Производството на пшеница се очаква да достигне до 727 млн.т., като рекордно производство се очаква да има в ЕС, Русия и Украйна.
- Русия за първи път в новата си история се превърна в най-големия износител на зърно в света (след ЕС), с 35 млн.т., следвана от Канада и САЩ. Русия се очаква да произведе 64 млн.т. пшеница и общо до 111 млн.т. зърно, с което да надмине предишния си рекорд от 108 млн.т. зърно през 2008 г.
- По-слаба реколта се очаква при рапицата. Площта в света може да падне до 33,59 млн.ха, което е на нива от 2010/11 год. Сериозно понижение има в Украйна, заради засушаванията миналата година, както и в ЕС. В същото време през 2015/16 година, търсенето е на едно от най-високите нива, което може да изтласка цените нагоре.
- В Китай са концентрирани най-големите запаси от наличностите на зърно в света. Китай взема решение да спре трупането на резерви при царевицата, като може да предложи такова зърно на световните пазари, с което да задържи ръста в цената през последните седмици.

Цени България, лв./тон (без ДДС)

	03.2016	04.2016	05.2016	06.2016*	07.2016*
Хлебна пшеница	271,45	264,29	267,09	*265*	*255*
Фуражна пшеница	252,02	252,34	256,41	*245*	*235*
Ечемик	-			*235*	*230*
Царевица	260,83	257,27	263,61	*270*	*280*
Слънчо-глед**	662	653	664		

**Прогнозни цени*
**Източник на информация за цената на слънчогледа – МЗХ
- Липсва информация
Източник: ЕК

Международна търговия (FOB цени)

	04.2016	05.2016
Пшеница , евро/тон (Мексикански залив)	144,07	139,19
Ечемик, евро/тон (Цена на място, Канада)	113,90	119,34
Царевица, евро/тон (Мексикански залив)	145	149,25
Слънчогледово олио, евро/тон (Мексикански залив)	906,99	919,10

Източник: http://www.indexmundi.com/commodities/

Райони с неблагоприятни климатични явления, април - май, 2016

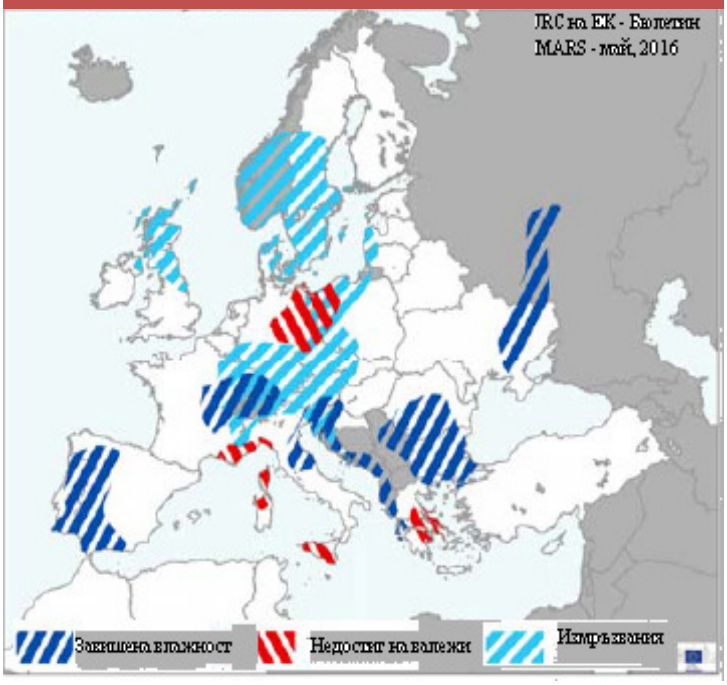

Зеленчукопроизводство

Развитие на производството на домати, пипер и краставици в България

- През 2016 година се очаква производството на домати, краставици и пипер да се запаси на нивата от 2015 г. В страната няма добри предпоставки да се развива това производство заради неопределености по отношение на маркетинга, и на самото производство.
- През последните 1-2 години растат обемите на домати произвеждани за консервната промишленост. В общото предлагане на домати, пипер и краставици, вносът представлява около 30%, като само при краставиците е около 25%.
- Цените на зарзавата през тази година се очаква да бъдат по-ниски отколкото в предходната. Причина за това е наблюдаваното силно предлагане на зеленчуци в Европа. Цените при доматите могат да паднат до средни нива от 500 лв/т за полско производство.
- Ножицата в цените на производител до цените на едро се разтваря почти двойно, което илюстрира неблагоприятната конюнктура и обяснява въздържането от правенето на такъв бизнес и инвестиции.

Актуални новини за зеленчукопроизводството

- Европейският парламент препоръча на ЕК да обърне повече внимание на търговията със зеленчуци и плодове и да предприеме действия за намаляване на "нечестни търговски практики", прилагани от търговските вериги. Търговските вериги заради доминантната им позиция в търговските взаимоотношения с производителите прилагат различни действия, които са считани за некоректни към доставчиците.
- Проблем за решаването на тези "нечестни търговски практики" представлява факторът страх, който изпитват малките доставчици, че ако предприемат действия, за да си защитят правата си ще бъдат санкционирани от търговските вериги. Търсят се различни варианти за борба с тези проблеми, като едно от тях, е да се разрешат анонимни сигнали за "некоректни" действия и да има агенция, която да разследва тези сигнали.
- Турция изчислява на 300 млн. долара загубите от руската ембарго и стагнацията на пазара на зеленчуци в ЕС. За сравнение, Турция е изнесла за миналата година - от януари до май - 529 хил.т. зеленчуци и плодове, а за същия период тази година, износът е 113 хил.т. Има ръст в износа към Ирак, Беларус, Полша и Азербайджан .
- В Европа се наблюдава устойчив ръст в консумацията на зеленчуци, като все повече зеленчуците изместват месото в диетата на европейците. Причините за това са от здравен характер, следвайки заключенията на СЗО, че прекомерното потребление на месо увеличава риска от рак, а и нанася поражения върху околната среда, заради замърсяването.

Изкупни цени, лв./тон

	03.2016	04.2016	05.2016 *	06.2016*	07.2016*
Домати	875	950	815	*790*	*650*
Краставици	1058	1120	940	*790*	*700*
Пипер				*750*	*680*

Източник: НСИ
** - прогнозни данни*

Цени на едро лв./кг.

	03.2016	04.2016	05.2016	06.2016*
Домати - оранжерийни	2,03	2,4	2,01	1,59
Домати - внос	1,3	1,8	1,36	1,22
Краставици - оранжерийни	2,34	1,63	1,62	1,12
Краставици - внос	1,72	1,23	1,18	1,05

ДКСБТ- Седмичен бюлетин
** - прогнозни данни*

Цени на дребно лв./кг.

	03.2016	04.2016	05.2016	06.2016*
Домати	2,39	2,74	2,45	*2,05*
Краставици	2,89	2,13	2,13	*1,72*
Чушки (зелени)				

Източник:САПИ (седмичен информационен бюлетин)
** - прогнозни данни*

Пазарна и маркетинг информация

- По данни на различни изследвания, световното оранжерийно производство ще нараства в следващите години, като може да достигне до 2020 година до 29,6 млрд. долара или ръст от 2,2% годишно. Най-важната причина за това са високите и сигурни добиви в сравнение с традиционното отглеждане на зеленчуци и плодове на открито.
- В САЩ 80% от пресните зеленчуците се произвеждат в Калифорния, но се очаква този дял да намалее за сметка на оранжерийното производство. То има претенции, чрез развитието на новите технологии за осветление (диодна светлина) да свали цените на предлаганите зеленчуци с което да заеме по-висок пазарен дял.
- Независимо, че в европейските страни се наблюдава стагнация на пазара на домати и липса на достатъчно пазари в Нигерия е обявено извънредно положение заради появата на болест, която опустошава 80% от стопанствата с домати.
- От началото на май, 2016 германският концерн "Байер" направи оферта на акционерите на американския гигант "Монсанто", за придобиване на техните акции на цена от 122 долара за акция. От управата на Монсанто е отхвърлено това предложение с искане за увеличение. От сделката по-заинтересовани са акционерите от Монстанто, отколкото тези в Байер, което им дава опции да не бързат.

Мляко и Млечни продукти

Развитие на производството и търговията в България

- Продължава понижението при изкупните цени на кравето мляко в България, като прогнозата е намалението на изкупните цени да спре заради очакванията, за повишение в търсенето.
- Очакваното намаление в цената на фуражите и добрата продукция на биомаса в долната част на Дунавския басейн за последните 8 години, според JRC-MARS подкрепят рентабилността на фермерите.
- През 2015 г. въпреки намалението на българското млечно стадо има увеличение с 2,7%. Има намаление на изкупеното овче мляко в страната с 25,1%, а изкупеното краве мляко е под 500 хил.т.

Развитие на производството и търговията в света

- В ЕС има страни с 24 % по-ниски изкупни цени на суровото мляко (Литва и Латвия), при които също има тенденция към намаление на цените.
- За Април сравнено с година по-рано намаляват цените на суровото мляко във всички страни от ЕС, с изключение на Финландия (увеличение с 3%), а Швеция е без изменение. Най-голямо намаление на годишна база има в Ирландия (-22%), вероятно следствие от увеличението на ирландските млечни крави за 2015 г. с 10% (112 хиляди глави). От началото на тази година цената на суровото мляко в Ирландия е под цената на българския пазар.
- За повечето страни от ЕС-13 се наблюдава намаление на млечните стада през 2015 г., като най-значително е то за Полша 5%, което би трябвало да доведе до стабилизиране на доставките в региона. При страните от ЕС-15 най-значителен спад има при кравите в Гърция (18%), но поради относително малкият им брой (около 24 хиляди животни). Същевременно Холандия, Дания и Великобритания увеличават млечните си стада със 107, 23 и 53 хиляди за 2015 г., което обяснява увеличението на доставките за периода Януари - Април с 5,6 % .
- Засиления внос на масло от Канада, САЩ, Китай и Руската Федерация, на сирена от САЩ и Япония са обнадеждаващи за развитието на пазара на млечни продукти.

Важни събития през месеца:

- През Юни по de minimis са изплатени помощи на говедовъдите засегнати от нодуларния дерматит. Размерът на помощта е в зависимост от възрастта на животните, като максимумът за крава под селекционен контрол е 900 лева. Поради сравнително малкия размер на подпомагането и липсата на обезщетение за 6-те месеца карантинен период, през които във фермата не могата да бъдат отглеждани животни, считаме че немалка част от засегнатите ферми ще прекратят дейността си. Освен загубени приходи от дейността и инвестициите за възстановяване на стадата, фермите имат и постоянни разходи (за персонал и кредити), които не могат да посрещнат през този период.

Източници
- Използвани данни от Млечната обсерватория на ЕК и ДКСБТ.

Цени на сурово мляко, лв/100 кг

	03.2016	04.2016	05.2016*	06.2016*	07.2016*
България	53.37	50.30	49.39	49.00	49,50
ЕС (13)	49.37	46.96	45.55		

Източник:ЕК, Млечна обсерватория.Цените за април и май са прогнозни

Цена на сухо мляко (обезмаслено), лв/100 кг

	03.2016	04.2016	05.2016	Δ%m-1	Δ%y-1
България					
ЕС (28)	320.76	322.71	324.67	+0.6	-10,27

Източник:ЕК (цените са към последна седмица на месеца)

Цена на масло, лв/100 кг

	03.2016	04.2016	05.2016	Δ%m-1	Δ%y-1
България	992.00	992.00	1040	+4,83	-5.80
ЕС (28)	504.60	494.82	520.25	+5,14	-12,79

Източник:ЕК (цените са към последна седмица на месеца)

Цена на кашкавал Витоша/сирене Чедър, лв/100 кг

	03.2016	04.2016	05.2016	Δ%m-1	Δ%y-1
България	976.00	966.00	952.00	-1,45	-7.12
ЕС (28)	502.65	510.47	514.38	+0.76	-17.03

Източник:ЕК (цените са към последна седмица на месеца)

Δ%m-1 - изменение на цената в сравнение с предходния месец
Δ%y-1 - изменение на цената в сравнение с предходната година

- Глобалният пазар за млечни продукти има увеличение на търсенето на масло и сирена. Това раздвижване (и последвало покачването на цените в последните седмици) би могло да се отрази на след няколко месеца и на пазара на сурово мляко в ЕС.
- Направените предложения на ниво ЕК да се въведе схема за доброволно ограничаване на производството на мляко, вероятно няма да окаже съществено влияние на цените в страната. В България под половината от произведеното мляко се изкупува от преработвателите.
- Със заповед на Министъра на земеделието и храните е въведен контрол върху внасяното в страната сурово мляко от ЕС. То трябва да отговаря на качествените изисквания според Регламент (ЕО) Но. 853/2004 .

Месо

Производство и търговия на месо в България

- През месец май 2016 година цените на основните видове меса в България бележат известен ръст, като най-осезаем е той при говеждото месо. България се нарежда сред страните в ЕС, където говеждото месо се търгува на най-високите цени, с оглед на предлаганото качество.
- Сравнително по-високите цени на говеждото месо в България дават основание да се прогнозира ограничени възможности за увеличение на цените и настъпване на известно намаление до нива на сродни пазари - Унгария, Полша и Испания.
- При свинското месо след февруари, 2016 се наблюдава рязък спад, като установените ценови нива на свинското месо са едни от най-ниските за последните 10 год. През май, 2016 цените на свинското в страната тръгнаха нагоре, което се очаква да продължи, докато средната цена на едро в ЕС остава с 8-9% по-висока от тази в България.
- Най-добра остава конюнктурата при птичето месо, което за пореден месец бележи ръст и през май достига 2815 лв/т. В сравнение със средните цени в ЕС, птичето месо в България се продава с около 20% по-ниско, което придава добри резерви при евентуално намаление на европейските цени..
- Сезонът на търгуване на агнета премина, като подобно на тенденциите от последните години, преобладаващата част от агнетата са се търгували директно на място. Цените на агнешко месо в България в следващите месеци ще тръгнат надолу, но това едва ли ще има значение защото всички агнета вече са реализирани и предлагането ще е символично.

Важни събития през периода юни 2016

- НОА излезе с официално становище за промени в прилагане на директните плащания от 2017 година. Предложенията за промени са към схемите за селекционен контрол. Друго предложение е насочено към даване правно основание на животновъди, практикуващи пасищно животновъдство да получат директно правно основание да заявяват публични мери и пасища при кандидатстване.
- БАБХ се готви да направи и последните ваксини на ЕПЖ срещу нодуларен дерматит. За да бъде ефективна борбата срещу заболяването трябва да се вземат и превантивни мерки, насочени към ограничаване достъпа на насекоми в оборите.
- По данни на европейски организации, България се нарежда в средата на класация за използване на антибиотици в животновъдството. Проблемът с антибиотиците в животновъдството е свързан с придаването на резистентност към бактериите, пренасяни от животните към човека. Използването на антибиотици в животновъдството може да достигне 105 хил.т. до 2030 г, заради разширяване делът на индустриалното животновъдство.

Източници
• В бюлетина са използвани данни от ЕК, USDA и МЗХ

Цени, лв./тон кланично тегло

	03.2016	04.2016	05.2016	06.2016*	07.2016*
Говеждо и телешко месо	4975.0	4728	4897	*4800*	*4700*
Свинско месо	2625.76	2594	2626	*2650*	*2740*
Пилешко месо	2791.79	2785	2815,42	*2840*	*2850*
Агнешко месо	10663	10990,2	11022,67	-	-

**Прогнозни цени*
- Липсва информация
Източник: ЕК

Пазарна и маркетинг информация

- Производството на говеждо и телешко месо в света през 2016 г. се очаква да се запази на нивата от 2015 год., но не се очаква да достигне нивата от 2013 и 2014 години, когато производството нараства до 59 млн.т. Високите цени в последните месеци, е нестабилно равновесие заради проблемите в млечното говедовъдство и реалната опция за увеличено изколване на млечни крави.
- Свиневъдството в Европа е подложено на ценови натиск заради предлаганите по-ниски цени от САЩ и стремежа на европейските производители да разширят пазарните си позиции в Китай, след спирането на доставките към Русия.
- 2016 година се очертава, като втора стабилна година за птичето месо. Страните от ЕС продължават да увеличават производството си и да поддържат износа, независимо, че САЩ постепенно възстановяват износа и притесняват европейските износители на някои основни пазари.
- В ЕС-28 продължава спадът в консумацията на агнешко месо, като за 15 години спадът е от почти 3 кг на човек до около 2 кг., което се отразява и на производството.

Продажба на ветеринарни антибиотици в Европа

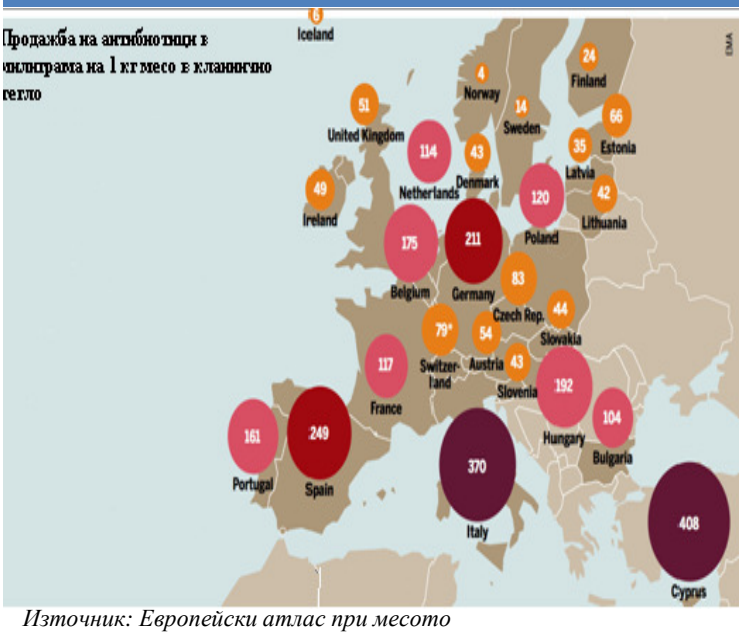

Източник: Европейски атлас при месото